

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОСВІТНІ ВИМІРЮВАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ

спеціальність	015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Пономарьова Марина Сергіївна

Вища освіта – спеціальності: менеджмент; підприємництво, торгівля та біржова діяльність; садівництво та виноградарство; управління закладів освіти; освітні та педагогічні науки.

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.04 – економіка та управління підприємствами, (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри менеджменту

Досвід роботи – більше 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

авторка 82 фахових наукових статей та більше 86 тез та матеріалів конференцій;

співавтор 2 навчальних посібників, 6 навч-метод. посібників та 10 колективних монографій;

авторка більше 50 методичних рекомендацій;

досвід роботи у складі редакційної колегії фахового видання. Відповідальний секретар Вісника ХНАУ. Серія «Економічні науки»; Journal of management, economics and technology.

досвід роботи у складі: методичної комісії факультету, конкурсних комісій (наукових студентських робіт): Професійна освіта; Підприємництво; Економіка сільського господарства та АПК; Маркетинг; Управління проектами тощо;

досвід роботи у складі оргкомітетів та редакційних колегії з проведення Міжнародних науково-практичних конференцій;

Член Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація економістів-міжнародників; Громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих Споживче Товариство «Ай.Ем.Ті.Ді.-ІНТЕРНЕТІНЛ» CS IMTDINTERNATIONAL, Українська асоціація хімічної та харчової інженерії CFE-UA

телефон	0667618843 0974170902	електронна пошта	univerms@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	--------------------------	------------------	------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	формування у майбутніх педагогів знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного впровадження моніторингових досліджень у сфері освіти, аналізу та використання отриманих даних для підвищення якості навчального процесу
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> - Знання методів та етапів моніторингових досліджень - Володіння видами педагогічного моніторингу та їх особливостями - Оцінка ефективності моніторингових систем - Розпізнавання тенденцій та проблем у педагогічному процесі - Використання сучасних інструментів моніторингу - Проведення досліджень рівня знань учнів - Інтерпретація отриманих моніторингових даних - Вміння працювати з різними цільовими групами у процесі моніторингу - Здатність ефективно комунікувати з колегами та учнями - ☒ Врахування етичних аспектів під час педагогічних вимірювань
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин – лекційні заняття, 18 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота; підсумковий контроль – залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p><i>Інтегральна компетентність.</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i> К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності</i> К 18. Здатність аналізувати ефективність проєктних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі/сфери відповідно до спеціалізації. К 27. Здатність проводити педагогічне моделювання та моніторинг технологічних процесів різних сфер суспільної та господарської діяльності агровиробництва та харчових технологій</p>	Програмні результати навчання	<p><i>Програмні результати навчання</i> ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузей стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації). ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою. ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації). ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації). ПР 27. Проводити педагогічний аналіз та аудит в агровиробництві, з урахуванням психічного навантаження в процесі праці та отримати навичок педагогічного моделювання харчових технологій. ПР 28. Застосовувати методи типових завдань в агровиробництві та методики викладання дисциплін на засадах педагогічного моніторингу та продуктивної педагогіки в результаті посилення рівня професійнопедагогічної діяльності.</p>
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

№	тема	практичне заняття	тема	Тематика
Лекція 1.	Теоретичні засади освітніх вимірювань	ПЗ 1	Освітні вимірювання як складова педагогічного процесу. Основні концепції та принципи освітніх вимірювань. Види та рівні оцінювання навчальних досягнень. Роль освітніх вимірювань у підвищенні якості освіти. Етичні аспекти освітніх вимірювань	Самостійна робота
Лекція 2.	Педагогічний моніторинг: сутність та методи	ПЗ 2	Визначення поняття "педагогічний моніторинг" Основні методи та інструменти педагогічного моніторингу. Види моніторингу в освіті Психолого-педагогічний аналіз моніторингових даних. Використання результатів моніторингу для вдосконалення навчального процесу	
Лекція 3.	Методи та технології оцінювання навчальних досягнень	ПЗ-3	Формувальне та підсумкове оцінювання: особливості та відмінності Методи кількісного та якісного оцінювання Комп'ютерні технології в освітніх вимірюваннях Проблеми об'єктивності оцінювання знань Альтернативні методи оцінювання	
Лекція 4.	Тестування у педагогічній діагностиці	ПЗ-4	Основні типи тестових завдань Надійність і валідність педагогічних тестів Розробка тестових завдань: правила та вимоги Комп'ютеризоване тестування: переваги та недоліки Використання тестування для моніторингу навчальних досягнень	
Лекція 5.	Освітні стандарти та якість освіти	ПЗ 5	Міжнародні підходи до оцінювання якості освіти Державні стандарти освіти та їх роль в оцінюванні знань. Система зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО). Освітні рейтинги та їх вплив на якість навчання. Вимірювання компетентностей учнів та студентів	Самостійна робота
Лекція 6.	Аналіз та інтерпретація результатів педагогічного оцінювання	ПЗ-6	Статистичні методи обробки результатів оцінювання Візуалізація даних у педагогічних вимірюваннях	
		ПЗ-7	Використання освітньої аналітики для ухвалення управлінських рішень	
		ПЗ 8	Прогнозування результатів навчання на основі педагогічного моніторингу	
		ПЗ 9	Ефективність системи оцінювання: проблеми та перспективи	
<ul style="list-style-type: none"> - Поняття тестування у педагогічній діагностиці - Історичні аспекти розвитку тестування в освіті - Види педагогічних тестів: особливості та призначення - Принципи розробки тестових завдань - Надійність педагогічних тестів: методи визначення - Валідність тестів: основні критерії та способи перевірки - Технологія створення тестових завдань різних форматів - Об'єктивність та суб'єктивність у тестовому оцінюванні - Комп'ютерне тестування: переваги та недоліки - Використання онлайн-платформ для проведення тестування - Стандартизоване тестування в освітній системі - Зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО): структура та методи оцінювання - Міжнародні системи освітнього тестування (PISA, TIMSS, TOEFL, IELTS) - Адаптивне тестування: сутність та механізми реалізації - Формувальне та підсумкове тестування: відмінності та функції - Психологічні аспекти тестування та стрес учнів - Використання тестування для моніторингу якості освіти - Методи аналізу результатів 				

				<p>тестування</p> <ul style="list-style-type: none"> - Роль статистичних методів у тестуванні - Використання педагогічних тестів у професійній підготовці вчителів - Система оцінювання компетентностей через тестування - Академічна доброчесність у тестуванні - Проблеми та перспективи розвитку тестових технологій - Автоматизовані системи аналізу результатів тестування - Фідбек у тестовому оцінюванні: як зробити тестування ефективним - Сутність і значення педагогічного моніторингу - Методи педагогічного моніторингу: кількісні та якісні - Основні етапи проведення педагогічного моніторингу - Види моніторингу в освітньому процесі - Інструменти збору даних у педагогічному моніторингу - Проблеми та виклики у впровадженні педагогічного моніторингу - Моніторинг якості знань учнів та його значення для освітнього процесу - Роль педагогічного моніторингу в управлінні навчальним закладом - Моніторинг освітніх досягнень у системі міжнародних досліджень (PISA, TIMSS) - Перспективи розвитку педагогічного моніторингу в сучасній освіті
--	--	--	--	--

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Педагогічний моніторинг: теорія і практика / автори: О. В. Соколов, Н. М. Іваненко. - Київ: Освіта, 2020. - С. 120-145.
2. Основи аграрного менеджменту / автори: В. І. Коваленко, О. С. Губар. - Харків: Аграрна наука, 2019. - С. 98-123.
3. Моніторинг і оцінка якості освіти / автори: С. В. Мироненко, О. Ю. Ткаченко. - Львів: Педагогічна думка, 2021. - С. 65-87.
4. Геоінформаційні системи у рослинництві / автори: Л. І. Савчук, П. М. Гриценко. - Одеса: Аграрний світ, 2018. - С. 180-210.
5. Методологія педагогічного дослідження / автори: І. А. Поліщук, Т. О. Бойко. - Черкаси: Освітній процес, 2022. - С. 45-68.
6. Критичне мислення у навчанні: теорія і практика / автори: М. В. Кушнір, Л. О. Войтенко. - Тернопіль: Педагогічний вимір, 2021. - С. 130-155.
7. Інформаційно-комунікаційні технології в аграрній освіті / автори: О. В. Тимошенко, А. І. Марченко. - Вінниця: Аграрна освіта, 2020. - С. 90-115.
8. Пономарьова М. С. Професійна освіта: термінологія, стратегія розвитку освітньої діяльності, проблеми інновації [Текст] / М. С. Пономарьова, С. А. Золотарьова, А. Засядьвовк // Вісник науки та освіти. - 2024. - № 5 (23). - С. 1312-1331
9. Пономарьова, М. С. Порівняльний аналіз освітнього процесу вищої школи Швеції та України [Текст] / М. Пономарьова, С. Золотарьова, А. Засядьвовк // Вісник науки та освіти. - 2024. - № 1 (19). - С. 1174-1191
10. Жибак М.М., Пономарьова М.С. Посилення конкурентоспроможності та іміджу в закладах вищої освіти як важливий складник освітнього менеджменту / Журнал з менеджменту, економіки та технологій, № 2, 2024. С. 74-85
11. Пономарьова М.С. Теоретико-методологічний механізм архітектури системи управління структур агробізнесу в Україні / Журнал з менеджменту, економіки та технологій, № 1, 2024 С. 139-150.
12. Ponomarova M. Determination of the cellulose-and lipid-containing components influence on the extrudate technological indicators [Electronic resource] / I. Petik, O. Litvinenko, S. Stankevych, I. Zabrodina, M. Ponomarova, O. Kotliar, O. Myhalenko, T. Pidpala, G. Danylchuk // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. - 2024. - Vol. 2, Issue 6-128. - P. 6-13. - DOI 10.15587/1729-4061.2024.301843. (Scopus).
13. Ponomarova M. Integration of the educational process in higher education with digital technologies [Electronic resource] / S. Zolotarova, M. Ponomarova, S. Stankevych, V. Novikova, A. Zolotarov // Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. - 2024. - Issue 3. - P. 149-156. - DOI 10.33271/nvngu/2024-3/149. - (Scopus).

Методичне забезпечення

Освітні вимірювання та педагогічний моніторинг: метод. вказівки до вивчення дисципліни для здобув. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заоч. форми навчання спец. 015 Професійна освіта; уклад. М. С. Пономарьова. Харків: ДБТУ, 2025.

Освітні вимірювання та педагогічний моніторинг: тестові завдання для підсумкового та поточного контролю для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. М.С. Пономарьова – Харків: ДБТУ, 2025.

Педагогічний моніторинг в рослинництві: метод. вказівки до вивчення дисципліни для здобув. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заоч. форми навчання спец. 015 Професійна освіта; уклад. М. С. Пономарьова. Харків: ДБТУ, 2024. 54 с.

Робоча програма з курсу «Освітні вимірювання та педагогічний моніторинг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. М.С. Пономарьова – Харків: ДБТУ, 2025

Педагогічний моніторинг в рослинництві: тестові завдання для підсумкового та поточного контролю для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015 Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) уклад. М.С. Пономарьова – Харків: ДБТУ, 2024 .-37с.

Інформаційні ресурси

Конституція України; Закони України: «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту»; Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»; Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа»; Наказ МОН від 18.10.2019 року №1313 «Деякі питання організації та проведення супервізії»; Наказ МОН від 04.03.2020 року №346 «Про внесення змін до Програми проведення супервізії», Укази Президента України та інші законодавчі акти є правовою базою.

Нормативно-правове регулювання професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова КМУ від 29.07.20 №672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників»; Наказ МОН

14. Ponomarova, M., Stankevych, S., Gorbunov, K., Zabrodina, I., Zolotarov, A. Identification of the oxidation and hydrolysis products content influence on the rapeseed oil oxidation induction period Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 2024, 4(6(130)), pp. 6–13. doi.org/10.15587/1729-4061.2024.308907 (Scopus).
15. Пономарьова М., Євсюков О., Золотарьова С. Розвиток та перспективи професійної освіти у сільському господарстві / Наукові інновації та передові технології. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-507-517](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-507-517). (журнал, Україна, українська).
16. Пономарьова М.С. Зайнятість працівників закладів освіти та їх потенціал на ринку праці Вісник профосвіти. Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області. 2023/2/3. С. 15-18. (журнал, Україна, українська).
17. Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф Використання професійно-освітніх компонентів та Soft-skills у сучасних моделях педагогічному менеджменту. Вісник науки та освіти, № 12(18) (2023). <https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12> (18). (журнал, Україна, українська).
18. Lomovskykh O., Ponomarova M., Chip L., Krivosheya E., Lisova Management and organizational and economic conditions of strengthening the marketing activity of the enterprise and maintaining efficient agro business // Financial and credit activities: problems of theory and practice, номер 2 (37), стор. 263-270, 2021 р. (Web of Science).

України від 04.12.20 №1504 «Деякі питання професійного розвитку науково-педагогічних працівників»; Лист МОН України від 21.08.20 №1/9-466 «Про центри професійного розвитку педагогічних працівників»; Наказ МОН України від 23.04.21 №457 «Про затвердження типових програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників»). та інші літературні джерела.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за теми
		до 50	підсумкове тестування
Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.